

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugos-
lavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
Za inostranstvo celoletno K 420—
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 40—
za inostranstvo 35—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna petstvrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 6—
poslana itd. po K 8—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izbija vsak dan izzemski
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 8. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Recepti se ne vračajo; nehranljiva pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 849 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 25.511, bozn.-horo. 7563.

Položaj v Belgradu.

Belgrad, 10. januarja. (Izvirno) Vlada je vrnila redigiran ustavni načrt ministru za pravosodje in konstituantu dr. Trifkoviću. Načrt je sedaj v tisku in se bo na prihodnji seji skupščine razdelil med poslance.

Belgrad, 10. januarja. (Izvirno) Demokratski klub doslej še ni določil svojega kandidata za finančnega ministra. Dr. Voja Veljković se še vedno obotavlja. Kot najresnejši kandidat se smatra vseučiliški profesor dr. Kosta Kumanudi.

Belgrad, 10. januarja. (Izvirno) Vesti o razkoju v radikalnem klubu so pretirane. Res pa je, da v radikalnem in demokratskem klubu ni enotnega mišljenja glede težavnega položaja, v katerem se nahaja Pašićeva vlada.

Belgrad, 10. januarja. (Izvirno) Danes je politično življenje zopet v polnem toku. Glavno težišče je v muslimanskem klubu. Razporeditev muslimanov za vstop v vlado se je močno ohladilo. Pri muslimanih prevladuje težnja, da je nujno potrebna kooperacija s skupinami, ki niso v vladi. Takša kooperativna skupina je potrebna tudi zato, da se ne izključi od dela v državnih poslih večina Slovencev in Hrvatov in da ne postane državna politika kot monopol enega plemena preveč enostranska. Končna odločitev še ni padla.

Belgrad, 10. januarja. (Izvirno) Načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Anton Korošec je prispel danes popoldne v Belgrad.

Belgrad, 10. januarja. (Izvirno) Danes dopoldne je bil pri ministrskem predsedniku Pašiću predsednik konstituyente dr. Ribar radi sporazuma in načina otvoritve prihodnje seje konstituyente. Pašić je izrazil mnenje, da naj se pusti posameznim klubom potreben čas, da morejo zavzeti svoje stališče napram važnim vprašanjem.

Preustroj šolstva v Sloveniji.

(Piše bivši poverjenik Dr. Verstovšek).

Ko sem se poslovil od poverjeništvu za uk in bogočastje, katero sem vodil z malim presledkom od prevrata od leta 1918 do srede decembra 1920, so politični nasprotni listi pisali, da sem bil »nesreča« za slovensko šolstvo in mi začeli še krog, ki so mi očitno priznavali velike zasluge za preustroj šolstva, kratili uspehe napornega in težavnega dela dveh let. Molčal sem, ker poznam predobro nepošteno, naravnost ostudno postopanje nekaterih slovenskih rojakov, ki so navajeni le blatiti, obrekovati in poniževati svoje lastne

ljudi in hvalisati le to, kar je tujega. Medsebojnega spoštovanja slovenski politični nasprotniki nočejo poznati in v tem leži velika nemoralna, ki je že povzročila nešteto krivic. Iz teh razlogov sem molčal, dasiravno so me prijatelji pozivali večkrat, da se branim proti neosnovanim napadom. Storit to šele sedaj, ko so začeli z istim orožjem pobijati predsednika višjega šolskega sveta prof. Vadnjala, češ da tudi on ni bil na svojem mestu. Zato hočem podati sliko o šolstvu v Sloveniji, kakor se je preustrojilo od preobrata sem. Dejstva naj zagovarjajo mene, predsednika višjega šolskega sveta in celo šolsko oblast, katero zadene ravno tako to naloževanje, kakor mene samega. Odločno moram zagovarjati šolske organe, katere sem si izbral okrog sebe, ker vem, da so delovali z menoj vred z nepopisno vztrajnostjo in požrtvovalnostjo.

Ljudsko in meščansko šolstvo.

Znano je, da je bilo to šolstvo ob prevratu v vsakem oziru razkrojeno. Učitelstvo je bilo po veliki večini vpoklicano k vojakom, mnogo šol je bilo zaprtih, v mnogih se je vršil pouk le v nekaterih razredih; stanje tega šolstva je bilo naravnost obupno vsled dolgotrajne vojske. Krajni šolski sveti niso funkcionirali, okrajni šolski sveti niso bili deloma sklepni, deloma so bili, kakor na bivšem Štajerskem po večini v nemškutarskih rokah. Deželni šolski svet na bivšem Kranjskem je bil razpuščen, za slovenski del bivše Štajerske, bivše Koroške, za Prekmurje sploh nismo imeli te višje inštanice. V takem položaju sem prevzel šolstvo cele Slovenije, pri prazni pisalni mizi, brez aktov iz raznih pokrajin bivše Avstrije, in bil primoran brez vseh pripomočkov početi z novo zgradbo šolstva, z majhnim številom uradnikov, ki mi jih je dala Narodna vlada na razpolago. Trdno prepričan, da je bilo mogoče le takoj izpočetka odstraniti nemškutarsko šolstvo, sem se lotil z vso energijo tega dela, toda naletel sem že s prvo odločno naredbo na velik odpor mnogih članov Narodne vlade, ki so stali na stališču, da se ne sme takoj z tako daljnimi ukrepi izzivati druge narodnosti. V veliko svojo žalost sem moral umakniti svojo prvotno naredbo in predložil kratko naredbo, ki mi je podala prosto roko za preustrojitev šolstva. Koliko truda in dela je stalo to uradovanje, bode videl vsakdo, če konstatiram dejstvo, da je bilo treba vsako šolo posebej obravnavati in urejevati. Posebno je bilo potrebno na bivšem Štajerskem narodnim potrebam primerno vse temeljito preobraziti. Bivše nemške šole so se po večini preuredile v slovenske, za učence pristno nemške narodnosti pa so se ustanovile nemške vsoprednice.

V Mariboru so bile pred prevratom štiri deške šole, skupno s trinajsetimi razredi

in tri dekliške ljudske šole, skupno s trinajsetimi razredi vse izključno z nemškim učnim jezikom.

Po prevratu se je mestno šolstvo v Mariboru popolnoma preuredilo. Prva deška ljudska šola, ki je štela prej pet prestopnih razredov, je dobila pet prestopnih slovenskih razredov, s pet nemškimi vzporednicami. Tej šoli se je priklopila tudi pomožna šola za manj nadarjene, ki šteje danes dva slovenska razreda, z eno nemško vzporednico. Druga deška šola, ki je štela prej pet nemških razredov, je dobila pet razredov z dvema vzporednicama, je dobila sedaj pet slovenskih razredov in pet nemških vzporednic. Četrta deška ljudska šola, ki je imela prej šest nemških razredov, je dobila šest slovenskih prestopnih razredov in eno vzporednico. Prva dekliška ljudska šola, ki je štela pred prevratom šest razredov in en pomožni razred, je dobila pet slovenskih prestopnih razredov in štiri nemške vzporednice. Druga dekliška šola, prej s petimi razredi in z eno vzporednico, šteje sedaj štiri slovenske prestopne razrede in štiri nemške vzporednice; tretja dekliška šola prej s petimi razredi in petimi vzporednicami, je dobila samo pet nemških razredov, zato se je pa na novo ustanovila četrta dekliška ljudska šola s šestimi slovenskimi razredi.

V Celju sta bili pred prevratom petrazredna deška ljudska šola s tremi vzporednicami in petrazredna nemška dekliška šola s pet vzporednicami. Tukaj se je preustrojilo šolstvo na sledeči način:

Deška ljudska šola je dobila šest prestopnih razredov in štiri nemške vzporednice. Tudi nemška dekliška šola je dobila šest prestopnih slovenskih razredov in štiri nemške vzporednice, od katerih pa obstojata samo še dve.

Ptuj je imel pred prevratom petrazredno nemško deško ljudsko šolo z eno vzporednico in nemško dekliško petrazrednico z eno vzporednico. Razen teh je bila na Bregu pri Ptujju šulfereinska nemška štiri razrednica. Namesto teh šol se je ustanovila mešana nemška petrazrednica z eno vzporednico, ki se je pozneje skrčila sama na tri razrede in slovenska mešana šestrazrednica z eno vzporednico.

Danes pa ima Ptuj petrazredno slovensko deško ljudsko šolo in petrazredno slovensko dekliško ljudsko šolo ter trirazredno mešano ljudsko šolo z nemškim učnim jezikom. Tudi nemška štiri razrednica na Bregu pri Ptujju se je preobnavala v slovensko petrazrednico.

Razen navedenih, so se po prevratu izvršile še sledeče izpremembe v ljudskem šolstvu in sice v mariborskem okolišču: zasebna nemška ljudska šola v Ceršaku se je razpuštila, otroci pa so se vselili v št. II v Slovenskih goricah in na Sladki vrh.

Nemška trirazrednica v št. II v slovenskih goricah se je razpustila, otroci pa so se vselili v slovensko petrazrednico v št. II, za otroke pristne nemške narodnosti so se ustanovile na tej šoli nemške vzporednice. Nem. petrazr. z eno vzpor. v Lajterspergu v Karčevini se je razpustila. Iz nemških 5 razr. in slovenskih štirih razredov se je ustanovila tukaj slovenska mešana šestrazrednica. Za otroke pristne nemške narodnosti sta se priklopili šoli dve nemški vzporednici.

Nemška dvorazrednica v Pekrah se je razpustila, otroci po se vselili v pristojno šolo v Limbušu. Zato pa se je trirazrednica v Limbušu začasno razširila v štiri razrednico.

Nemška deška štiri razrednica in nemška dekliška štiri razrednica v Pobrežju pri Mariboru sta se popolnoma poslovenili. Tako se je tudi nemška petrazrednica v Radvanju preuredila v slovensko petrazrednico. Nemška dvorazrednica štiri razrednica v Mariboru se je izpremenila v slovensko trirazrednico. Za otroke pristne nemške narodnosti pa se je priklopila šoli nemška vzporednica.

Obe nemški šoli v Studenci pri Mariboru sta se preuredili v slovenski šoli, vsaka deška in dekliška s 5 prestopnimi razredi, za otroke pristne nemške narodnosti sta se priklopili deški petrazrednici 2 mešani nemški vzporednici, ki pa sta danes že nepotrebnosti, zato sta se obe šoli razširili sedaj v šestrazrednici.

Nemška trirazrednica v Teznu pri Mariboru se je poslovenila. Nadalje so se poslovenile dvorazrednice v Zg. Sv. Kungoti, pri St. quriju ob Pesnici, pri Sv. Lovrencu, v Hočah, v Kamnici, v Selnici ob Dravi, v Ribnici na Pohorju in v Breznu.

V celjskem okraju se je razpustila nemška trirazrednica v Vojniku, zato pa se je slovenski šestrazrednici v Vojniku priklopila ena vzporednica.

Štiri razredna nemška šola v Brežicah in 5 razredna utrakvistična šola istotam sta se preuredili v slov. štiri razredno dekliško šolo.

V Konjicah sta bili pred prevratom nemška štiri razrednica in slovenska šestrazrednica. Nemška štiri razrednica se je opustila, ustanovili pa sta še šestrazredna deška in šestrazredna dekliška ljudska šola, obe slovenskim učnim jezikom.

Utrakvistična ljudska šola v Ločah, ki je štela 5 razredov in 1 vzporednico, se je preustrojila v slov. šestrazrednico.

Nemška dvorazrednica v Vitanju se je razpustila, kakor tudi štiri razredna utrakvistična šola istotam.

Ustanovila pa se je slov. štiri razrednica z eno vzporednico.

Šulfereinska trirazrednica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. se je razpustila.

LISTEK.

Bogoslovni vestnik.

Ko je v letu 1916 vsled vedno slabših razmer prenehal izhajati »Voditelj v bogoslovnih vedah«, ki so ga izdajali mariborski bogoslovni profesorji, nismo imeli Slovenci nobenega lista, ki bi se pečal z bogoslovno-znanstvenimi vprašanji. Potreben pa nam je že zaradi tega, ker je bogoslovna znanost bolj tesno kot marsikatera druga znanost v stiku s praktičnim delom in življenjem. Ko se je osnovala s vseučiliščem v Ljubljani bogoslovna fakulteta, je bilo tudi važno, da dobi svoje znanstveno glasilo, obenem pa je bil z njeno ustanovitvijo zagotovljen res znanstven značaj takemu listu.

V izdajo ga je sprejela posebna organizacija bogoslovne znanosti, Bogoslovna akademija (BA), ki se je dne 1. jan. 1920 ustanovila pod okriljem Leonove družbe v Ljubljani.

In sedaj je v naše veliko zadovoljstvo izšla prva številka »Bogoslovnega vestnika«. Precej prva številka kaže njegov namen, da goji bogoslovno znanost, obenem pa tudi donosa važne in koristne prispevke neposredno za praktično dušnopastirsko delo.

Slovanska apostola, sv. Cirila in Metoda, častijo enako katoliški in pravoslavni Slovani. Konferenca jugoslovanskih

katol. škofov, ki se je vršila v juliju 1919 v Zagrebu, je sklenila, da naj se njun praznik kar najslovesneje obhaja. Življenje teh dveh apostolov pa še v marsičem ni popolnoma natančno raziskano, predvsem premalo še njihovo bogoslovno mišljenje. V novejšem času trdijo nekateri znanstveniki (posebno Brückner), da sta sv. brata bila na strani patriarha Fotija tudi v svojem nauku in dvomijo tako o njihovi pravovernosti. Vseuč. profesor dr. Fr. Grivec rešuje tu vprašanje v dolgi razpravi o »pravovernosti sv. Cirila in Metoda«. V tej dokazuje, da sta bila sv. Ciril in Metod vzorna sinova krščanskega vzhoda pred razkolom, da pa nista sledila Fotiju na poti preloma z zapadno cerkvijo in vrhovnim poglavarjem krščanstva, ampak sta teoretično in praktično priznavala prvenstvo rimskega papeža v vesoljni cerkvi. Ravnotako ne moremo glede resnice o izhajanju sv. Duha očitati sv. Metodu »fotijeve tendence«, le izražanje nauka s »filioque« in pridevanje tega izraza k veroizpovedi, ki se je takrat na zapadu posebno pri Frankih pričelo, je bilo posebno za vzhod še preveč novo in je tudi sv. brata nista odobravala. Panonski legendi, spisani od Ciril-Metodovega učenca, kaže »izvirno bogoslovno mišljenje sv. bratov, sorazmerno originalnemu načrtu slovanske cerkvene organizacije, neodvisno od frankovskega in bizantinskega separatizma« in tako sta sveta brata »vredna, da ju slavi Vzhod in Zahod«.

Na drugem mestu sledi dr. A. Ušeničnikova razprava: Problem izvestnosti. Donesek za metodo spoznavne kritike. Vprašanje o izvestnosti našega spoznanja je središčno, najvažnejše vprašanje noetike. Na razne načine se trudijo filozofi, da bi znanstveno-kritično utrlj pot do izvestnosti o realno-objektivni vrednosti našega spoznanja. Dr. Ušeničnik presoja razne metode, zavrne kot nezadostno teorijo treh prvotnih resnic, dokaže neuspešnost Kantove kritične metode in nemožnost, da pridemo iz idealističnega ali tudi semi-idealističnega (Mercier) izhodišča do izvestnosti o stvarnosti spoznanih predmetov. Pot, ki se njemu zdi prava, mora začeti pri intuiciji samosvesti, v kateri doživljamo ne samo svoje mišljenje, ampak tudi sebe mislečega. Po refleksiji pridemo do ugotovitve prve od mišljenja neodvisne realnosti, na podlagi katere utemeljimo tudi prva splošna načela in dalje realno vrednost drugih spoznav.

Veliko zanimivega in nekaj novega bo našel čitatelj tudi v dr. Ujčičevi moralno-teološki zgodovinski razpravi: Nauk o odpustnem grehu. Dobro se razvidi, v čem vlada med cerkvenimi očeti soglasje glede nauka o malem grehu in v čem imajo posamezniki svoja mnenja.

O problemu »hierarhijske« v apostolski dobi razpravlja dr. A. Snoj. Razlaga in krato zavrne najprej teorije največjih protestantskih eksegetov in zgodovinarjev (Harnack, Weiß, Sohn) in naziranje ruskega zgodovinarja Lebedeva, potem pa na podlagi sv. pisma nove zaveze razpravlja o treh hierarhičnih stopnjah prvotne cerkve, o diakonatu, presbiteratu in episkopatu.

Razna praktična vprašanja iz pastoralike in pedagogike vsebujejo »prispevki za dušno pastirstvo«. »Razgled po krščanskem svetu« seznani kratko z razmerami v srbski cerkvi in z zgodovino in s sedanjim stanjem »reformnega pokreta« na Hrvatskem. Na koncu pride še »Slovstvo« s pregledom filozofične literature in raznimi ocenami.

Vsi članki in oddelki imajo poleg slovenskega tudi latinski naslov, razprave pa nosijo na čelu tudi celo vsebino kratko naznačeno v latinskem jeziku. Tako je »Bogoslovnemu vestniku« odprta pot tudi v širši svet, kjer ne razumejo našega jezika. Duhovnik, ki hoče poglobljati svoje bogoslovno znanje, bo z veseljem sprejel »Vestnik«. Pa tudi laiškega izobraženca bi nekatere razprave (o pravovernosti svetega Cirila in Metoda, o problemu izvestnosti) gotovo zanimalo.

Želimo »Bogoslovnemu vestniku«, da bi srečno hodil po začrtani poti in vedno bolj poglobljal in širil bogoslovno znanost.¹

F.

¹ »Bogoslovni vestnik« stane 50 K na leto in se naroča pri upravnistvu BV v Ljubljani, Rožna ulica 11.

Nemška štirirazrednica v Ljutomeru se je razpustila; zato pa sta slov. deška in deklška šola v Ljutomeru dobili stalno po 5 prestopnih razredov.

Nemška štirirazrednica v Hrastniku se je opustila, obe utrakvistični šoli, petrazredna deška in petrazredna deklška sta se preuredili v slovenski petrazrednici, vsaka z eno vzporednico. Deški šoli pa se vrhu tega priključila še 1 mešana vzporednica.

Tako so se poslovenile tudi utrakvistične ljudske šole v Trbovljah in Trbovljah-Vode.

Nemška štirirazrednica v Laškem se je razpustila; zato se je pa slovenska šola razširila v šestrazrednico in eno vzporednico.

Nemška štirirazrednica v Ormožu se je razpustila, zato se je pa slovenska ljudska šola razširila v šestrazrednico.

Utrakvistična ljudska šola pri Veliki Nedelji se je preustrojila v slovensko petrazrednico.

Nemška štirirazrednica v Rogatcu se je preustrojila v slovensko trirazrednico, nemška trirazrednica v Rogaški Slatini pa v slovensko petrazrednico. Utrakvistična ljudska šola pri Sv. Petru tik Radgone z nemškim šestim razredom, se je preuredila v slovensko šolo, ki šteje danes šest razredov in dve vzporednici.

Utrakvistična šestrazrednica z eno vzporednico v Sevnici se je poslovenila in šteje danes šest prestopnih razredov in tri vzporednice. Dvorazredna nemška šulvereinska šola v Selnici se je razpustila.

Zasebna nemška dvorazrednica v Pragerkem se je opustila. S šolskim letom 1920-21 se nahajata tu dva podružna razreda sicer štirirazrednice v Spodnji Polskavi.

Nemška trirazrednica z eno vzporednico v Slovenski Bistrici se je opustila.

Zato pa sta se preustrojili štirirazredna deška in štirirazredna deklška utrakvistična ljudska šola v Slovenski Bistrici v petrazredno slovensko deško in petrazredno slovensko deklško ljudsko šolo.

Nemška štirirazrednica v Slovenjem gradu se je razpustila. Utrakvistična štirirazrednica pa se je razširila v slovensko petrazrednico z 2 vzporednicama.

Razpustila se je tudi zasebna nemška šulvereinska šola v Soštanju, zato pa sta se priključili slovenski mešani ljudski šoli v Soštanju še 2 vzporednici (ena je obstojala že prej).

Mnogo izprememb se je izvršilo posebno v marenberškem šol. okraju. Utrakvistična šola v St. Jerneju nad Muto se je poslovenila takisto tudi štirirazredna utrakvistična šola na Muti, kateri se je priključila obenem tudi še 1 vzporednica.

Nemška petrazrednica v Marenbergu se je preustrojila v slovensko šestrazrednico z 1 vzporednico.

Tudi utrakvistične šole: dvorazrednica pri Sv. Ožboltu ob Dravi, enorazrednica na Pernicah, štirirazrednica v Remniku in dvorazrednica v Vuhredu so se poslovenile.

Trirazredna utrakvistična šola v Vuzenici se je preosnovala v slovensko štirirazrednico, tukajšnja šulvereinska šola pa se je razpustila.

Za begunske otroke se je ustanovila v begunskem taborišču Strnišču pri Ptujju šestrazredna ljudska šola s štirimi vzporednicami, skupno torej deset razredov.

Ko smo v začetku meseca septembra 1919 Prekmurje prevzeli v svojo osrbo, se je takoj začelo preustrojevati tudi šolstvo v Prekmurju. Odposlalo se je tja več slovenskih učiteljev, ki po veliki večini z vnemo delujejo za narod. Danes imamo v Prekmurju že dve mešanski šoli in sicer v Murski Soboti in Dolnji Lendavi ter 92 ljudskih šol. Prav tako se je uvedlo slovensko šolstvo v novopridobljeni Apaški kotlini. Tudi tukaj imamo že štiri slovenske šole in sicer v Apačah deško in deklško štirirazrednico, v Miethsdorfu mešano štirirazrednico in dvorazrednico v Lokavcu.

Mnogo težav in ogromno posla je prizadejala šolskim oblastim preustrojevitev šolstva na Koroškem. Naravnost vzorno urejene slovenske šole so z nesrečno izpadlim plebiscitom izgubile iz povrja.

Nemško ali pomembno učiteljstvo se je po veliki večini odpuščilo in nadomestilo s pridelitvijo slovenskega učiteljstva. Za šolsko opravilo so pa nastale vedno večje težkoče radi pomanjkanja slovenskega učiteljstva. Danes se je to pomanjkanje omejilo s pridelitvijo koroškega učiteljstva.

Statistika ljudskega šolstva.

Šol:	Razredov	
enorazrednice, zasilne, ekskurzijske	207	207
dvorazrednice	194	288
trirazrednice	125	375
štirirazrednice	100	400
petrazrednice	91	455
šestrazrednice	49	294
sedemrazrednice	3	21
osemrazrednice	4	32
vzporednice		375
skupaj	773	2547

Razširjene ljudske šole po prevratu:

	Na bivšem Kranjskem	Na bivšem Štajerskem
na novo ustanovljene	10	
razširjene v večrazrednice	87	26
nove vzporednice	111	37

Proti italijanskemu vinu.

Takoj po končani vojni so začeli Italijani s smotrenim delom, da bi našli svojemu vinu dovolj odjemalcev v inozemstvu. Ne samo, da so znižali tarife na železnih, da so postavili državne ladje v službo vinskega izvoza, nego so ustvarili ob mejah in v Rimu posebne organizacije, ki se bavijo s tem vprašanjem in dajejo izvozu v materialni in novčani obliki svojo pomoč.

Za jugoslovanske, naročito pa za slovenske vinogradnike je življenjskega pomena, da italijansko vino ne pride tudi v našo državo ter nam ne poplavi domačih trgov. Produkcija italijanskega vinograde je zelo obilna, produkcijski stroški jako mali. Pri nas na Slovenskem je ravno obratno. Ker bodo rapalski pogodbi kmalu sledila trgovinska in carinska pogajanja z Italijo, zato naši vinogradniki ne smejo zamuditi, da bi ne opozorili vlade na opasnost italijanskega vina. K nam ne sme italijansko vino, ako nečemo propasti lastnega vinogradništva.

Poslanci SLS, združeni v Jugoslovanskem klubu, so zaradi tega že pred novim letom opozorili v obširno in natanko utemeljeni vlogi vlado na posledice, ki bi nastopile, ako bi vlada dovolila uvoz italijanskega vina. Sigurni smo, da bodo naši poslanci še nadalje ohranili ono važno vinogradniško zadevo v vidu in se potrudili, da se ugodno reši.

Decentralizacija Francije.

Ravno v času, ko so se naši centralisti s pomočjo 10 ministrov Srbov, enega Hrvata in enega Slovenca pripravili, da jugoslovanska plemena za vedno uklenejo v verige tega sistema, sebi pa za vedno zagotovijo dobičkonosna ministrska mesta, prihajajo iz Pariza vesti, da je ministrski svet dne 4. januarja t. l. v principu sprejel zakon, glasom katerega se Francija razdeli na 20 do 25 pokrajin. Vsaka teh bo popolnoma avtonomna in dobi svojo posebno administracijo, svoj pokrajinski zbor in svoj budget.

Decentralistično gibanje v Franciji, tej idealni zemlji vseh centralistov, ni popolnoma novo. Ono datira od onega časa, ko je bil centralizem najbolj v razmahu; ko so gotovi ljudje in njihovi politični pristaši s svojimi bankami v največji meri eksploatirali narodovo bogastvo in izžemali ljudstvo. Danes smatrajo v Franciji onega, ki še zagovarja centralizem, politično propalim in nemoralnim človekom, ki ima za hrbtne namene za svojo lastno korist.

Francija je bila centralistična v pravem smislu besede. Preko enega parlamenta in ene vlade v Parizu, vladalo se je nad preko štiridesetimi milijoni ljudi. Da to ni mogoče, je jasno in se je tudi v teku časa izkazalo, kajti francoska uprava je daleč zaostajala celo za avstrijsko in njeno zakonodajstvo se nikakor ne more primerjati z zakonodajstvi drugih evropskih držav. Popolen zastoj v upravnem, gospodarskem in vseh drugih ozirih je bil konec centralizma. Danes ga vsa francoska javnost obsoja in dela s polno paro, da potom edino pravilne decentralistične uprave, privede Francijo v krog modernih držav.

Pri nas pa demokrati, ta edino »državotvorni« element, nikakor nočejo razumeti in vpoštevati želja ljudstva, ki glasno kliče po ustavni formi, ki bi odgovarjala interesom vseh treh plemen in hočejo na vsak način izvesti razdelitev pokrajin, ki so pokazale, da so samo kot kulturno-historične, geografske in socialno-politične edince, kakršne so, sposobne za življenje in nadaljnji obstoj. In ker jim to veleval njih egoistični značaj, hočejo razkosati našo lepo domovino na brez števila malih okrožij, ki ne bi, niti po svoji velikosti, niti po svoji kompetenci, ničesar pomenila.

Upamo, da se strnejo vsi dobro misleči in odkritosrčni ljudje in zastavijo vse svoje moči, da preprečijo izvedbo te pogubonosne nakane laži-demokratov!

ČIŠČENJE REKE.

LDU Opatija, 10. januarja. (DKU) Z Reke je odšel nadaljnji transport legionarjev. Doslej je odpotovalo z Reke nad 2000 legionarjev. Tudi vse vojne ladje so zapustile luko. Nekaj legionarjev, ki niso Rečani in ki niso podvrženi vojaški dolžnosti, je zaprosilo za dovoljenje, da ostanejo v mestu. Potrjuje se vest, da zapusti D' Annunzio Reko šele po odhodu vseh legionarjev. Dalje se javlja, da se legionarji, ki so imeli zasedeno otoka Krk in Rab, na podlagi dogovorov prepeljejo v Reko.

LDU Paris, 9. jan. (Brezlično.) Zadnje vesti, ki so prišle z Reke, potrjujejo, da D' Annunzio ne namerava Reke zapustiti pred bližnjimi volitvami v ustavodajno skupščino proste države. V gotovih krogih na Reki se celo govori, da bo ta skupščina D' Annunzia gotovo izvolila za državnega predsednika.

VOLITVE V FRANCOŠKI SENAT.

LDU Paris, 9. jan. (Havas.) Volitve v senat so imele dosedaj nastopne uspehe: 41 radikalcev in socialističnih radikalcev; 23 republikancev; 8 socialističnih republikancev in 3 svobodomislici (liberalci). 11 mandatov še nezasedenih.

VOLITVE V SENAT.

LDU Paris, 10. januarja. (Havas) Pri senatnih volitvah je bilo izvoljenih 96 senatorjev. Dva izida iz kolonij še nista znana. Mandati so razdeljeni nastopno: Dva desničarja liberalca, trinajst progresistov, 30 levičarskih republikancev, 43 radikalcev ter socialističnih radikalcev in osem socialističnih republikancev. Radikalci in socialistični radikalci so izgubili devet, levičarski republikanci pridobili osem, socialistični republikanci pa pet sedežev. Desničarski liberalci in stranka progresistov sta ohranili svoje mandate.

ZA ZNIŽANJE CEN V AVSTRIJI.

LDU Dunaj, 10. januarja. (DunKU.) Danes se je v navzočnosti mnogih članov vlade pričela anketa o znižanju cen, za katero je dala iniciativo zvezna vlada. Zvezni kancelar dr. Mayr je v svojih izjavah poudarjal, da morejo samo izdatni inozemski krediti pripeljati Avstrijo na pot do okrevanja. Poleg teh kreditov se mora še vse storiti, da se državni prejemki izravnajo z izdatki. Potrebno so kar najostrejšje odredbe proti tihotapstvu, verižništvu in navijanju cen. Na naslednji seji narodnega sveta bo stavljen na glasovanje zakonski načrt, ki zahteva zoper imenovane delikte denarno kazen v znesku do petih milijonov kron in zapor do 10 let ječe. Razmerje med produkcijo in porabo se mora znatno urediti in izboljšati. Delavske moči se morajo dvigniti. V meritorni debati je izjavil zastopnik nameščencev južne železnice in tehnične unije, da so nameščenci sklenili dne 20. t. m. prijeti stankati, če se vlada resno ne prčne pečati z naredbami za znižanje cen. Govornik je zahteval, da se za navijalce c. en. tihotapce in verižnike uvede smrtna kazen in kazen z batinami. Če se zahtevam nameščencev ne bi ugodilo, se bosta obe imenovani skupini izjavili, da stojita izven vsega sodstva in bosta navijalce cen lastnoročno in na svojo pest pričeli obešati pri borzi. Nameščenci južne železnice in tehnična unija zahtevata upeljavo cenzure za telefon in brzojav. Če vlada njihovim zahtevam do 20. t. m. ne ugodí, bodo nameščenci južne železnice in tehnične unije samolastno vpeljali cenzuro.

Politične novice.

+ Dr. Tavčar res položil poslanski mandat. V današnjem »Slov. Narodu« naznanja dr. Tavčar svojim volivcem, da se je vsled bolezní odpovedal poslanskemu mandatu. — Ponovno konstatiramo, da je bil g. dr. Tavčar na nas zelo hud, ko smo že pred volitvami trdili, da bo šel samo enkrat v Belgrad in da je kandidiral samo zato, da pripravi mesto svojemu nasledniku prof. Reisnerju.

+ Proti korupciji pri sekvestracijah imetja tujih državljanov je v nedeljskem uvodniku »Slov. Naroda« nastopil župan dr. Tavčar. Imel bo dosti dela in vse pošteno časopisje ga bo pri tem hvalevrednem poslu z veseljem podpiralo, ako bo šlo gosp. županu res samo za pošteno čiščenje. Omenjeni članek pa žal ne kaže na to. Zdi se, da dr. Tavčar tudi tukaj išče v prvi vrsti le strankarske vidike. Drugače si pač ne moremo razlagati dejstva, da za korupcijo pri sekvestracijah dr. Tavčar skuša odgovorno delati deželno vladu, kajpak le klerikalno, dasi je znano, da sekvestracije spadajo v delokrog »ministrstva za trgovino in industrijo, oddelek za Slovenijo«. Tudi dr. Tavčar mora to vedeti, da pa kljub temu krivdo za pregrehe ministerialnega odseka naprtuje deželni vladi, gre na rovaš tiste slepe strankarske strasti, ki vedno in povsod išče samo prilike za lop po klerikalcih, tudi če je dotična stvar, kakor to pot, v strankarskem oziru zgolj domača zadeva — demokratov.

+ Vprašanje državne avtoritete. »Slovenski Narod« 11. t. m. piše na naslov kranjske deželne vlade: »Vsi se še spominjamo, s kakšno pozo je vlada podala rudarjem ultimatum, ako ne prično z delom 5. t. m. Toda svoje grožnje ni izvršila ter s tem povzročila da je njena avtoriteta, ki že prej ni bila posebno velika, sedaj padla pod ničlo. Ali se je potem čuditi, ako se ji sedaj rudarji smejejo v pest in ako proti njej revoltira celo Trboveljska premogokopna družba sama? Zdi se, da nima državna oblast v nobenem vprašanju jasno določenih ciljev in krepko začrtanih smernic, zato činea in koleba sem ter tja ter s svojim kolebanjem le pospešuje

splošni nered. Pogrešamo na vseh koncih in krajih krepke roke, ki ve, kaj odreja in ki se tudi zaveda, zakaj to ukazuje.« — Treba je spriči tega konstatirati, da je ultimatum Trboveljski družbi in rudarjem deo poverjenika za socialno skrb, g. Ribnikarja, kateremu »Slovenski Narod« daje tako ostro lekcijo.

+ Politična kriza se je zadnje dni precej poostila. Delovanje vlade, ki stoji popolnoma pod demokratičnim vplivom in ki hoče na vsak način izvesti nasilno centralizacijo, je zadelo pri vseh krogih, ki jim je na srcu blagostanje naše države, na odločen odpor. Dalekovidni in ostroumni politik Stojan Protić je uvidel, kam vodi to lažidelovanje konstituant, je ostal konsekventen svojemu stališču, da se da konstituenti popolna svoboda povsod, posebno še glede poslovnika. Zdi se, da stoji za njim večina radikalnih poslancev in tudi v demokratiški stranki so treznejši elementi odločno proti Pribičevićem in Pašićevim mahinacijam. Možati nastop St. Protića pa je našel simpatičnega odziva tudi drugod. Te dni se je vršilo v Zagrebu zborovanje seljačke stranke, kateremu je prisostvoval tudi Trumbić in snubil hrvatske poslance za delovanje v konstituenti in — kot se sodi — za pomoč demokratom. Seveda je po svoji stari navadi temeljito propadel, kajti vključ njegovemu zatrdanju, da je to tudi želja naših zavznikov (ki so nam izkazali že toliko dobrot), so zastopniki enoglasno sklenili, da pod danimi pogoji (demokratičnim terorjem) in do razčiščenja situacije ne sodelujejo v konstituenti. Na tej skupščini je bilo tudi prečitano pismo Stojana Protića (takoj vsaj javlja »Jutarnji List«), v katerem javlja svoj izstop iz rad. stranke in poroča o važnih izjavah srbskih zemljoradniških poslancev, po katerih soditi bodo srbski člani zemljoradniškega kluba podpirali Protićevo akcijo. Kar se tiče same hrvatske seljačke stranke je sodeč po izjavah nekaterih vplivnih zastopnikov sigurno, da se pridružijo tudi oni Stojanu Protiću. Kakor torej vse kaže, bo prišlo v kratkem v naši notranji politiki do temeljitih izprememb in to — upajmo — v prilog željam velike večine prebivalstva Jugoslavije.

+ Shodi poslanca Janeza Stanovnika. Med božičnimi in novoletnimi prazniki je priredil poslanec Stanovnik v vrhniškem okraju politične shode v Horjulu, Polhovem gradu, Vrhniku, Žažarju, Ligojni in Dobrovi. Na vseh shodih je g. poslanec poročal o političnem položaju in o taktiki Jugoslovanskega kluba. Shodi so bili sijajno obiskani in so zborovalci na vseh odobrvali neustrašen nastop poslancev SLS v boju za ljudsko ustavo in samoupravo Slovenije ter izrekli neomajno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in njegovemu načelniku dr. Korošču. Shoda na Dobrovi se je udeležil tudi samostojni poslanec Kušar, ki je pričel napadati odločen nastop poslancev SLS, nakar so mu zborovalci pojasnili, da si od samostojnežev, razdiralcev kmetske edinosti in izdajalcev naše samouprave, ne pustijo predpisovati politične taktike in so ga odločno zavrnila ter mu dokazali, da je govoril neresnico. Nato je samostojni Kušar osramočen zapustil zborovališče.

+ Semič. Na praznik sv. Treh kraljev je imel pri nas poslanec Nemančič dobro obiskan shod SLS, na katerem je poročal o delovanju ustavotvorne skupščine in taktiki Jugoslovanskega kluba. Vsi navzoči so odobrvali njegovo stališče in g. poslancu izražali svoje gospodarske težnje. Med njimi je bilo tudi mnogo takih, ki so se pri volitvah dali preslepiti od nasprotnih laži in praznih obljub. Polagoma spoznavajo svojo zmoto in se zopet utrejejo v prepričanju, da ima srce zanje le SLS; drugi nas poznajo le pred volitvami, potem pa gredo skupaj s sovražniki naših koristi. Zapomnimo si to za prihodnje volitve.

+ Katoliški telovadni pokret na Hrvskem. Te dni se je vršil po Hrvatskem katoliški dijaški dan. Pri tej priliki so, kakor posnemamo iz »Obzora«, nastopili v Požegi Orli in Orlice. Katoliški telovadni odseki se pridno snujejo med mladino po celnem Hrvatskem.

+ Poset g. ministra dr. Kukovca v trgovskoobrtni zbornici. Dne 8. januarja je posetil trgovski minister dr. Kukovec trgovskoobrtno zbornico v Ljubljani. Predsednik g. Knez ga je v kratkih besedah pozdravil kot novega trgovskega ministra, ki je posetil to komoro. Novi g. minister ni povedal nič, razun da vseh želja trgovcev ne bo mogel izpolniti. Razni govorniki so naglašali, da naj naš g. minister ne hoči po potih svojega prednika rojaka (dr. Kramerja). G. minister je pač moral braniti svojega bivšega tovariša, da je sicer imel voljo, da pa ni mogel vsega storiti. Med govorniki je posebno na dolgo pojasnjeval težnje trgovcev g. Jelačin ml. Pritoževal se je posebno proti zadružništvu in še najbolje proti temu, da bi se za uradništvo osnovalo prisilno konzumno društvo. G. Jelačin je tudi omenil kot veliko krivico, da je bivša deželna vlada za Slovenijo, ki je hotela vedno biti »Corpus separatum«, ukinila prodajo alkoholnih pijač (to je žga-

nje). Zavzemal pa se je za to, da bi se en tak »Corpus separatum« ustanovil pri ljubljanski delegaciji financ v obliki inspektorata, ki naj bi reševal vsaj manj važne zadeve in pritožbe, da ne bi trebalo vse pošiljati v daljni Belgrad v carinsko centralo v dolgo reševanje. Po izvajanju g. Jelačina se je zaključil uradni sprejem g. ministra, in nato je sprejemal g. minister posamezne deputacije. Vse je soglašalo v bistvu v tem, da je centralizem v prvi vrsti kriv neurejenosti v naši državi. Samo gospodje deputati so hoteli stvar malo omiliti v demokratičnem duhu. Centralistično vladovanje belgrajskih carinarjev, finančnikov in bankirjev je v prvi vrsti krivo položaju, s katerim se nahajamo; zato g. minister s svojim centralističnim programom gotovo ne bo mogel ustreči vsem željam naših trgovcev.

— **Mažari za prekmurske Slovence.** Do 12. avgusta 1919, ko so naše čete zasedle Prekmurje, Mažari niso hoteli poznati prekmurskih Slovencev. Šele v Parizu so se odločili, da priznajo te Slovence. Hoteli so jih rešiti s tem, da so dokazovali, da je to posebno slovansko pleme, ki nima nič sorodnosti z drugimi Slovenci. Pariz ni odobril te argumentacije in priznal definitivno Prekmurje Jugoslaviji. Vlada v Budimpešti je trianonsko mirovno pogodbo tudi ratificirala 15. nov. 1920. Prenapetosti pa še niso izgubili upanja. Zato izdajajo kar tri iredentistične liste v slovenskem jeziku. Prej so zmerjali Slovence z »Tót nem ember«, t. j. »Slovenec ni človek«, zdaj pa se hlinijo Slovence in pišejo celo v njihovem jeziku. V Budimpešti izdaja tednik »Domovino« prof. Mikola, rojen v jugoslovanskem Prekmurju, ki je bil zastopnik Prekmurja v Parizu. List se prodaja v Radgoni ter v okolici Monoštra sv. Gotharda med prekmurškimi Slovenci, ki so ostali zunaj mej Jugoslavije. Tihotapi pa se tudi v jugoslovansko Prekmurje. Oblast bi morala bolj paziti na to iredentistično delo! V Ameriki pa izdajajo kar dva iredentistična lista med ameriškimi Slovenci iz Prekmurja, in sicer »Zvezdo voegrskih Slovencev« ter »Slobodno Reč«. Jugoslovanska vlada naj se glede Prekmurja ne drži Vesničevega recepta glede Bunjevcev, ampak naj stori vse, da bo prebivalstvo v jugoslov. Prekmurju zadovoljno. V tem oziru je začetek narejen z zidanjem mosta pri Veržju. Naj se še pospeši zidanje železnice Murska Sobota—Ljutomer—Ormož!

Dnevne novice.

— **Protestni shod obrtnikov v St. Vidu.** Dne 9. t. m. dopoldan se je vršil dobro obiskan shod obrtnikov iz St. Vida in okoliš. Na shodu sta govorila gg. Ogrin in Franchetti. G. Ogrin je govoril o težavah, v katerih se danes nahajajo obrtniki, o ogromnih davkih in drugih stroških. Posebno občutno zadene obrtnika prevelik prispevek, ki ga mora prispevati v bolniško blagajno in delavsko zavarovalnico. G. Franchetti je pojasnil iz lastne prakse, kako da se postopa pri podporah in zdravljenju bolniške blagajne. Posebno ogorčenje je bilo proti centralizaciji bolniških blagaj. Končno so se sprejele važne resolucije, ki naj se vložijo na pristojna mesta.

— **Dobrepolje.** Na sv. Treh kraljev smo imeli kar dva politična shoda. Dopoldne je poročal svojim Samostojnim g. Pucelj v gostilni Berdavs. Dve tretjini poslalscev je bilo naših mož, ki so šli poslušati junaštva mladih politikov. Njih parlamentarni koraki so namreč odbili še tisto malo peščico, kar se jih je bilo nalovilo v drugo skrinjico, zato je bilo pričakovati krepkega nastopa na prvem shodu po volitvah. Govornik se je zavijal v taka protislovja sam s seboj in z nekdanjimi obljubami, da so mu še najzvestejši začeli odrekati. Povzdigoval je Srbe in njih napredek visoko nad našega kmeta, hvalil svoje srbske kolege iz svojega kluba, hvalil pa tudi svoje tovariše slovenske Samostojne, češ, ko smo se na južnem kolodvoru krepčali, je vse občinstvo priznavalo, kako lepi može smo zbrani, da rešimo slovenski kmetijski stan. Na vprašanje o prisegi se je g. Pucelj izjavil, da so samostojni prisegli le za 14 dni, so pa prisegli zato, ker je dr. Korošec podpisal poslovnik. Ko so mu njegovi zvesti ponovili ono pesem, ki jih je on učil ob volitvah — dr. Korošec nas je Srbom prodal, je postalo vroče g. Pucelju, da je takoj naročil čaj ter je uvidel, da ovčice prepočasi hodijo za pastirjem. V tolažbo razburjenim samostojnim je semintja končno g. Pucelj izrazil misel o potrebi krepkega nastopa — s čemur je pa zadel na hude medklice. Večno manjše število poslušalcev je prisililo govornika k zaključku shoda, ki se je razbil z utisom velike revščine. — Popoldne je pa priredila SLS shod, ki je napolnil do zadnjega kotička obširno dvorano — naravnost veličasten shod. Poročal je poslanec Škulj. Vihar. so odobravanje je ponovno prekinilo zahar. izvajanja, katerim je občinstvo sledilo z vso pozornostjo. Ko je predsednik župan g. Prelesnik dal na glasovanje zaupnico poslancu Škulju kot zastopniku okraja in zaupnico Jugoslovanskemu klubu, se je

dvignila slednja roka v in pred dvorano. Soglasno se je odobrilo delo naše delegacije v konstituantih! Shod je napravil najboljši utis.

— **Pogreb umrlega nadučitelja Armina Gradišnika** na okoliški šoli v Celju se vrši s celjskega kolodvora v torek, dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne.

— **Ilustriran list »Plamen«.** Prva številka izide sredi januarja. Prinesla bo poleg mnogih ilustracij več pripovednih spisov in drugih občezanimivih člankov. Prva številka se vpošlje na željo v vpogled. Naročnina četrletno 36 kron.

— **Izredni občni zbor društva jugoslovanskih novinarjev** se vrši v nedeljo, 16. t. m. ob 10. dopoldne v posebni sobi kavarnе »Zvezda« z že objavljenim dnevnim redom.

— **Škotja Loka.** Na praznik sv. Treh kraljev je imelo tukajšnje kat. slov. izobraževalno društvo svoj 26. redni občni zbor. Poročila so pokazala, da je društvo v jubilejnim letu svojega obstoja vsestransko živahno delovalo. Vseh članov in članic šteje društvo 303. Ima štiri uspešno delujoče odseke: telovadnega, dobrodelnega, gledališkega in pevskega. Orli in Orlice so imeli 32 prireditve vstevši izlete, gledališki odsek je uprizoril 22 dramskih predstav in dobrodelni odsek je skušal s karitativnim delom lajšati bedo med ubožci. Društvo je skrbelo za predavanja, vodilo je politično šolo in fantovske večere, katerih je bilo v preteklem letu 35. Nadvse lepo je uspelo praznovanje društvene 25. letnice, ki jo je praznovalo društvo dne 18. aprila na najslovesnejši način. Celoletno delovanje društva nas sili k temu, da mu iskreno čestitamo ob 25. letnici in želimo nadaljnjega krepkega razvoja.

— **Pridobitev državljanstva naše kraljevine.** Rok za vlaganje izjav opcije po § 11 uredbe o pridobitvi državljanstva, ki je bil prvotno določen na 15. januarja 1921, je podaljšan do 15. marca 1921. Izjave opcije za državljanstvo Avstrije, Čehoslovaške, Poljske, Rumunije v znislu § 22 iste uredbe je vložiti do 15. januarja 1921. Ker vlagajo mnoge stranke prošnje za državljanstvo brez predpisanih prilog, se ponovno opozarjajo vsi prizadeti, da se točno drže predpisov uredbe, ker se drugače povzroča nepotrebno delo.

— **Pristojbine za brzojavke, predane na postajah južne železnice.** Ministrstvo za pošto in brzojav v Belgradu je dovolilo, da poviša južna železnica s 15. januarjem 1921 pribitek k pristojbini za zasebne brzojavke od 2 na 4 pare od besede.

— **Taksa na vstopnice.** Po členu 7., tretjem odstavku Pravilnika k tar. post. 99 a zakona o takсах je vlagati prošnje za povračilo takse na vstopnice v roku petih dni. Kadar je pa bila taksa vplačana za celo serijo prireditve, imajo prireditelji — po informaciji delegacije ministrstva financ — pravico do povračila takse za vse one neprodane vstopnice, ki so ostale po poslednji prireditvi. Za vložitev prošnje določeni petdnevni rok teče v tem primeru od dneva zadnje prireditve, ne glede na to, kdaj so bile vstopnice pri davčnem uradu žigosane, odnosno taksa vplačana.

— **Kaj je jugoslovanskim kovanim drobižem?** Dunajska »Reichspost« poroča, da je avstrijski ministrski svet sklenil ustaviti obratovanje denarne kovnice, ako ne preneha socialnodemokratski teror v tem podjetju napram krščanskosocialnemu delavstvu, vsled česar je došlo nedavno tudi do stavke. Ako se bo teror nadaljeval, je racionalno delo nemogoče, kajti ne prestando prekinjevanje dela onemogoča razvoj strokovnih poslov. Nepristano vzemirjevanje ima za posledico, da se je izdelovanje jugoslovanskega kovanega drobiža znatno zavleklo in da se je mogel šele majhen del dobaviti. Naročilo ostalega drobiža se bo moralo odpovedati, ker se pogodba ne more vzdržati, ako bodo delavci samo politizirali, namesto delali. Za slučaj, da se kovnica zapre, kar se zdi skoro neobhodno, bodo nedelovni delavci odpušteni, kakih 200 pa jih bo vpo-kojenih. Odločitev še ni padla, vendar pa je odločitev avstrijske vlade neizpremenljiva, kakor trdi list. Pri vsej zadevi gre za varstvo koalicijskega prava, kar zahtevajo socialisti, da morajo biti vsi delavci organizirani pri njih. Iz navedenega je razvidno, da bomo morebiti čakali na naše jugoslovanske pare še dolgo časa.

— **Iztihotapljenje smotk in svalčic iz Jugoslavije v Nemško Avstrijo.** Na neki ladji, ki je vozila iz Belgrada na Dunaj, so naši carinarji zaplenili 50000 Havanasmotk in 100.000 svalčic, katere so nameravali iztihatapiti na Dunaj.

Primorske novice.

Na otoku Krku so se prebivalci sami vzdignili proti arditom in so v Dobrinju baje proglasili republiko. Kaj se je zgodilo z ardit, še ni znano; baje so morali na laški ladji pobegeti.

Dr. Grossich, predsednik nove provizi- zorične vlade na Reki je sporočil italijan- ski vladi v Rimu, da bo vzdrževal najpri-

srčneje zveze z Italijo. Nova vlada je od- ki so jo trpeli vsled bojev med D' Annunzi- evimi in vladnimi četami. Škoda je majhna. Prepovedale so se tudi vsakršne rekvizi- cije. Arditi se poslavljajo. Sicer pa je me- sto kakor izumrlo in pristanišče je pusto in prazno.

Prava bitka se je razvila 8. t. m. med fašisti in socialisti v Pulju. Večer preje so baje socialisti v Dignanu pri Pulju ustavili z železno žico nek avtomobil, na katerem so se bili pripeljali iz Pulja nekateri fašistovski voditelji na plesno veselico. Ker je bil vsled tega en fašist hudo ranjen, so fašisti drugi dan v Pulju na postaji napadli socialiste, ki so šli čakati grupo osvoboje- nih tovarišev iz koprskе kaznilnice. Raz- vila se je pravcata bitka, pri kateri se je streljalo z revolverji. Baje je bil celo en karabinier ubit. Policija je veliko oseb aretirala.

— **Strasen zločin.** V Klani blizu Opatije so živeli skupaj bratje, ozir. sestre Ivan, Helena in Ana Sinčić. Bili so sirote, brat Ivan pa veliki pijanec, ki je vrh tega svoje sestre vedno pretepal. Nedavno je zapra- vil ves skupiček od prodaje malega pose- stva, mesto da ga naloži v banki. Ko se je vrnil pijan domov, je po svoji navadi še sestre osuval in obrcal, nato pa legel spat. Sestri sta se tiho približali spečemu, mu ovili okolu vratu vrv in ga zadavili. Potem sta napravili na ognjišču ogenj in truplo vrgli na plamen. Vendar sta se sami zgro- zili svojega dejanja in zbežali. Karabinieri so ju kmalu zasledili in odvedli v tržaške zapore, truplo brata pa je medtem bilo že napol izogljeno.

Poziv pevcem!

Sredi meseca marca t. l. hočem izva- jati veliki pasijon po sv. Matevžu od I. S. Bacha na koru tukajšnje franciškanske cer- kve. Gospod skladatelj o. H. Sattner mi da na razpolago orgle in svoj cerkveni zbor; sodeluje tudi popolni orkester Dravske divizije.

Potrebujem še več dobrih pevk in pevcev. Zato si usojam najljudneje vabiti k sodelovanju dame in gospode, izvežbane pevce, ki utegnejo prihajati k potrebnim skušnjam in ki imajo dovolj navdušenja za grandiozno umetniško Bachovo delo.

Kdor se zadovolji z nagrado, katero mu bo nudila zavest, da sodeluje pri izva- janju umotvora v taki dovršenosti, da bo naše skupno delo vredno Bachovega ge- nija in pa kraja, kjer se naj pasijon izvede, naj se oglasi z dopisnico na moj naslov do 15. t. m.

V Ljubljani, dne 10. januarja 1921.

Kapelnik dr. Jos. Čerin,
Gospodsvetska cesta št. 14.

Ljubljanske novice.

Ij Sestanek katehetov bo v sredo dne 12. januarja ob 5. uri popoldne v posveto- valnici Jugoslov. tiskarne. Na sporedu je poleg že zadnjič napovedanega referata — nujno aktualno vpraševanje. Odbor želi pol- noštevilne udeležbe.

Ij Javno predavanje S. K. S. Z. se vrši danes v torek ob pol 8. uri zvečer v Ljudskem domu. Predava prof. dr. V. Šarabon. Vstop vsakomur prost.

Ij Gosp. in izobr. društvo za Krakovo- Trnovo priredi v četrtek ob 7. zvečer v trnovskem župnišču vlezanimivo javno predavanje o »Planinah in plan-inskem življenju«. Vstop vsako- mur prost.

Ij Cecilijno društvo župnije Mar. Oznajenje v Ljubljani ima dne 23. jan. t. l. po- poldne ob 4. uri, po litanih, v pevski sobi franciškanskega samostana občni zbor, h kateremu se člani vljudno vabijo. — P. H. Sattner, t. č. predsednik.

Ij Dijaški Orel, Ljubljana, stopi v ne- deljo, 16. t. m. ob 7. uri zvečer v Unionski dvorani — po poldrugoletnem obstoju in delu drugič pred javnost. Originalen pro- gram zagotavlja vsem ljubiteljem naših mladinskih organizacij obilno novosti. Za- to — vsi vabljeni!

Ij »Ženitev«. Gogoljevo izborno kome- dijo, ki je dosegla na vseh gledališčih velik uspeh, uprizori v nedeljo dne 16. t. m. zve- čer Ljudski oder v Ljubljani. Poleg »Že- nitve« se uprizori Braccova duhovita ko- medija »On, ona, on«. Vstopnice se dobe od danes dalje v predprodaji Nove založbe in v trafiki g. Modic v Kopitarjevi ulici. Ker je »Ženitev« primerna za dramatične odseke na deželi, opozarjamo na to upri- zoritev vse odseke, posebno pa še oko- lico.

Ij Umrli so v Ljubljani: Anton Vra- netič, delavec, 55 let. — Janez Lenarčič, ortoped, bandajist, 44 let. — Alojzija Ko- žar, žena žel. premikača, 28 let. — Anton Poklukar, prokurist, 39 let. — Franciška Polnato, zasebnica, 75 let. — Uršula Mlač, bolniška strežnica, 40 let. — Anton Mli- nar, voj. invalid, 23 let. — Ana Agrež, de- lavka, 32 let. — Ana Kunej, rejenka, 3 dni. — Jera Hafner, kočarica, 54 let. — Fran- čiška Učah, vdova sobnega slikarja, 72 let. — Martin Jager, delavec, 66 let. —

Marija Toman, kamnosekova žena, 65 let. — Franciška Hvastja, šivilja, 34 let. — Herman Waibl, žel. poduradnik v p., 75 let. — Franciška Zbogar, kočarjeva žena, 35 let. — Marjana Malovrh, čipkarica, 46 let.

Ij Predzren vlom v zlatarsko trgovino pri belem dnevu. Včeraj med 12. in 1. uro popoldne je bilo vlomljeno v zlatarsko trgovino g. Černeta v Wolfovi ulici. Vlom- ilci so si izbrali za svoj zločin opoldan- ski čas, ker so vedeli, da so v tem času najbolj varni. Vlomili so v trgovino iz hi- ne veže ter pobrali in odnesli s seboj sko- ro vso zlatnino in drage kamene. Kakor se čuje, je škoda ogromna in se govori, da je bilo ukradenih dragocenosti za okoli mi- lijon kron.

Ij Veržnik in hotelski tat. Završki Šte- fan, roj. 1901. leta v Druškovcih na Hrva- škem, je prihajal pogostoma z vlakom iz Rogatca v Ljubljano v družbi drugih mla- deničev. Tukaj so nakupovali velike koli- čine jajc, katere so potem izvažali. Urad zoper navijačce cen v Ljubljani ga je že večkrat kaznoval radi veriženja, vsled česar so ga poznali dobro detektivni. Pred nekoliko dnevi je prišel zopet v Ljublja- no. Ko je hotel odpotovati z dvema poim- ma nahrbtnikoma, ga je ustavil detektiv urada in preiskal. Našlo se je pri njem v enem nahrbtniku 200 zavojčkov tobaka, v drugem pa eno posteljno plahto z rjuho. Rjuha je bila zaznamovana s »Hotel Tra- tnik«. Zadevo se je preiskalo in se je do- gnalo, da je izvršil Završki slične tatvine posteljni odev in rjuh tudi v hotelu Lloyd, v hotelu Triglav, v gostilni pri Jermanu v Kolodvorski ulici pa, kjer je večkrat pre- nočeval, je ukradel tri košare, en ženski klobuk in čevlje. Završki je ne le verižnik, marveč tudi hotelski tat. Ker je zdrav in močan, živi pa le od veriženja in tatvin, so ga kaznovali radi veriženja na dva meseca zapora. Radi hotelskih tatvin pa so ga iz- ročili državnemu pravdnistvu.

Ij Šarpo je izgubil v bližini glavne po- šte reven akademik. Šarpa je svinata, bolj modre barve, z raznobojnimi črtami. Po- štenega najditelja iskreno prosim, da jo izroči v uredništvu »Slovenca«.

Narodno gledališče.

Drama:

Torek, 11. januarja: Zaprto.
Sreda, 12. januarja: Zaprto.
Četrtek, 13. januarja: Zaprto.
Petek, 14. januarja: »Smrti ples II«.

Red C.

Sobota, 15. jan.: »Školjka«. Red E.
Nedelja, 16. jan.: »Školjka«. Izven.
Ponedeljek, 17. januarja: »Cvrček za pečko«. Red D.

Opera:

Torek, 11. jan.: »Striček Vanja«, go- stovanje moskovskega umetniškega gleda- lišča. Izven.

Sreda, 12. jan.: »Jesenske gosli«, go- stovanje moskovskega umetniškega gleda- lišča. Izven.

Četrtek, 13. jan.: »Literarni večer«, go- stovanje moskovskega umetniškega gle- dališča. Izven.

Petek, 14. jan.: »Fra Diavolo« Red B.
Sobota, 15. jan.: »Tosca«. Red A.
Nedelja, 16. jan.: »Trovatore«. Izven.
Ponedeljek, 17. jan.: Zaprto.

Najnovejša poročila.

NAŠE ČETE ZASEDEJO LOGATEC.

Vrhnika, 10. jan. (Izvirno) Danes po- poldne so prikorakale na Vrhniko števil- ne naše čete, ki imajo nalogo, da zasedejo Logatec in ozemlje, katerega morajo Itali- jani po rapalski pogodbi izprazniti. Za- sedba Logatca po naših četah se pričakuje tekom jutrišnjega dne ali najkasneje v pri- hodnjih dneh.

PRED BURNO SEJO KONSTITUANTE.

Belgrad, 10. januarja. (Izvirno.) Pri- čakujejo, da bo seja konstituante, ki se vrši pojutrišnjem, zelo burna. Komunisti bodo prišli korporativno na sejo ter bodo vodili obstrukcijo proti poslovanju vlade. Predsednik konstituante dr. Ribar se je odločil, da uporabi vse odredbe, da se vrši seja v redu.

IZPOPOLNITEV VLADE.

Belgrad, 10. januarja. (Izvirno.) Pred- sednik demokratskega parlamentarnega kluba Ljuba Davidović je posetil ministr- skega predsednika Pašića. V parlamenta- nih krogih govore, da bo še tekom tedna rešeno vprašanje popolnitve praznih mini- strskih mest. Po poslednjih vesteh iz Sa- rajeva so v muslimanski organizaciji raz- lična mnenja glede vstopa v vlado. Musli- mani stavijo tudi velike zahteve in sicer, kakor se trdi, tri ministrska mesta ter po- verjeništvu za agrarno reformo v sarajev- ski vladi. Poslanec Kokut hoče kandidi- rati za ministra vere, vendar pa se zdi, da bi bila ta zahteva težko izpolnjiva. Danes v Belgradu pričakovani muslimanski po- slanci niso došli. Danes se je trdilo, da se je Pašić posvetoval s posl. Avramovićem,

katerega je pozval, naj vstopi zemljoradniška stranka v vlado.

MINISTRSKI SVET.

Belgrad, 10. januarja. (Izvirno.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o težkih razmerah v južni Srbiji ter o odredbah za varstvo življenja in imetja v teh krajih. Govorilo se je tudi o delu v konstituenti ter je ministrski predsednik Pašić zastopal mnenje, naj se že na prvi seji izvoli ustavni odbor ter odbor za izpremembo poslovnika.

MEŠČANSKE GARDE PROTI KOMUNISTOM.

Sarajevo, 10. januarja. (Izvirno.) V tukajšnjih muslimanskih krogih vlada veliko nezadovoljstvo, ker snujejo radikalski meščansko gardo proti komunistom. Muslimani se boje, da bi Srbi izrabili te garde proti muslimanom in Hrvatom ter zahtevajo njihov razpust.

POSVETOVANJE RADIČEVCEV.

LDU Zagreb, 10. jan. (ZNU) Včeraj se je nadaljevalo posvetovanje Radičeve stranke, ki se ga je udeležilo 47 zastopnikov. V vseh vprašanih se je doseglo popolno soglasje. Soglasno je bilo sklenjeno, da se Radičeva stranka ne udeleži seje konstituyente 12. t. m., ker je še vedno v veljavi sedanji poslovnik. Zastopniki stranke so izdelali nekoliko resolucij, ki se bodo poslale vsem parlamentarnim strankam v konstituenti. Med drugim se v teh resolucijah tolmači tudi državnopravno stališče Radičeve stranke. Zastopniki Radičeve stranke, ki so bili v Belgradu, so poročali o svojih tamošnjih posvetovanjih ter so bila njihova poročila sprejeta na znanje.

STOJAN PROTIČ.

LDU Zagreb, 10. jan. (ZNU) Današnja »Riječ« demantira na podlagi informacij iz verodostojnega vira vest, da je Stojan Protić izstopil iz radikalne stranke.

ARDITI ZAPUŠČAJO OTOK KRK.

LDU Zagreb, 9. jan. Novinski urad v Zagrebu je prejel danes prvo direktno brzojavko z otoka Krka, ki se glasi: Vrbnik, 9. jan. ob sedemnajstih. Zadnji D'Annunziovci razbojniki zapuščajo otok Krk in izročajo Italijanom mesta Krka orožje in municijo. V mestu se izkrcavajo italijanski vojaki, ki dohajajo s parniki. Med našim prebivalstvom vlada mir in red. Podpis: Trinajstič.

PREVZEM ZASEDENEGA OZEMLJA.

LDU Zagreb, 10. jan. (ZNU) Osrednja vlada v Belgradu in pokrajinska vlada v Zagrebu sta ukrenili vse priprave za prevzete uprave v krajih, ki so bili dosedaj okupirani po Italiji. Otok Rab pripade upravno Dalmaciji, otok Krk in Kastav pa Hrvatski.

BORZA.

LDU Zagreb, 10. jan. (ZNU) Devize (vezane): Berlin 214—216, Italija izplačilo 530—534, London 545—552, New York kabel 154—154.50, New York ček 153—154, Pariz 915—925, Praga 176—177.50, Švica 2300—2400, Dunaj 23.10—23.25. Valute: dolarji 149.75—150.50, avstr. krone 24 do 26, carski rublji 65—73, napoleon 0—490, nemške marke 204—206, rum. lei 195—200, ital. lire 520—525, češkoslovaške krone 168—0, sovereign 535—0.

Razne prireditve in objave.

Diskusije o načrtu ustave priredi društvo »Pravnik«. Prva se vrši o ustavi in verstvu v četrtek dne 13. popoldne ob 5. uri v sodni palači soba št. 79. Poročevalca gg. univ. prof. dr. R. Kušej in vodja poverjenišva za uk in bogočastje dr. Fr. Škaberne.

Zveza trg. in priv. nameščencev ima jutri dne 11. t. m. ob pol 8. uri zvečer sejo. Prosim zanesljive in točne udeležbe. — Predsednik.

Plesna prireditev pevskega zbora Glasbene Matice v Ljubljani se vrši kot priljubljena in običajna vsakoletna prireditev v soboto 29. t. m. v velikih dvorani Narodnega doma. — Odbor. (K)

Orlovski vestnik.

Fantovski večer šentpeterskega Orla se vrši v sredo točno ob 8. uri. Po predavanju zdravniški pregled članov. Pridite vsi! — Predsednik.

Šmihel pri Novem mestu. Telovadni odsek »Orel« je priredil na praznik svetih Treh kraljev telovadno akademijo s Finžgarjevo igro »Vse naše«. Za šmihelčane je bilo to nekaj novega. Fantje so pokazali, da se tudi Podgorje vzbujajo. Prvi telovadni nastop kmečkih fantov in precizno izvajanje vaj je šmihelčane spravilo iz ravnotežja. Naši Orlički in gojenke so želi obilo pohvale. Orlice so itak znane kot

najboljše slovenske telovadkinje. Le tako naprej, četudi nasprotnikom eza prekipava.

Dijaški vestnik.

d Danica. Danes ob 8. uri zvečer predavanje v knjižnici Jugoslovanske tiskarne. Obvezno za vse. — K. M. preds.

d Akad. kong. Danes ob pol 2. uri konzultova seja. Ker so na programu važnosti, prosim, da pridejo vsi tovariši in točno. — V. Korošec, prefekt.

Gospodarstvo.

g Zapore inozemskega imetja v Avstriji. Avstrijsko zastopstvo v Ljubljani sporoča: Z ozirom na izvajanja, objavljena v tukajšnjem časopisu, v katerih se z ozirom na pojasnila avstrijskega zastopstva zavzema stališča ter označuje vsebino kot zapeljivanje slovenske javnosti, izjavlja avstrijsko zastopstvo, da mu je bil vsak tak namen tuj. Pri teh objavah je šlo za to, da se ovreže zmotne vesti, ki krožijo v vsem inozemstvu predvsem v zvezi z avstrijsko premoženjsko oddajo, tako da so bile te objave, poslano istočasno različnim vladam v istem smislu, pomembne tudi za slovensko javnost v toliko, v kolikor morejo potrditi, da ni na drugih vzrokih temelječa zapora jugoslovanskega imetja v nobeni zvezi z zmotnimi vestmi glede premoženjske oddaje. Avstrijsko zastopstvo se je pri tem držalo besedila, določenega za celotno inozemstvo, ter obžaluje odkrito, da so nehote nastala nesporazumljenja.

Tomaž Kempčana »Hoja za Kristusom« v novem natisu, prevedel prelat Andrej Kalan. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Kdor knjigo takoj naroči, jo dobi v lični žepni obliki vezano z rdečo obrezo za ceno K 26.—, Z naročilom pa naj nihče ne odlašaj, ker te cene trajno ne bo mogoče vzdržati. Za priporočilo samo nekaj posameznih stavkov iz predgovora: »Knjiga »Hoja za Kristusom« — pravi Fontenelle — je najlepša knjiga, kar jih je prišlo iz rok človeških, zakaj sveto pismo je prišlo iz božjih rok.« Ta zlata knjiga je že stara, a še vedno nova. Prvič je zagledala beli dan L. 1441., torej skoro pred 500 leti. A dasi je ta knjiga že stara, je tudi še vedno nova. Zakaj od takrat do danes so jo izdali tisoč in tisočkrat malone v vseh jezikih sveta. Tudi Slovencem je ta knjiga že davno znana. Ko so bile knjige na Slo-

venskem še redke, kakor zlato, že takrat so naši predniki pridno prebirali knjigo »Hoja za Kristusom«. Tej izdaji je sledilo mnogo drugih izdaj v slovenskem jeziku. Predzadnja izdaja se je razprodala že pred nekaj leti. Šele sedaj je bilo mogoče oskrbeti novo popravljeno izdajo v zelo lični obliki. Gotovo ni bila knjiga nikdar tako potrebna in tako na mestu, kakor v današnjem času polnem prevar in človeške slepote.

Istočasno je izšla še druga knjižica tega pisatelja pod naslovom »Iz duhovne zakladnice Tomaža Kempčana«. Izbral in poslovenil dr. Fr. Ka. Lukman. Čitaj pogosto tudi to Tomaževo knjižico o spoznanju lastne slabosti, o ponižnosti, lepem mirnem življenju itd.; to so poglavja polna duševnega bogastva, ki se kaže samo v Tomaž Kempčanovih spisih. Ta knjižica velja vezana z rdečo obrezo K 18 in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Paštrom diferenc v C	Nebo, vetrovi	Padašina v mm
7.1. 21 h	740.9	1.5	0.9	megla	—
8.1. 7 h	741.3	1.5	0.9	megla	—
8.1. 14 h	740.4	1.3	0.6	megla s. v.	—
8.1. 21 h	740	2.5	0.6	obl.	—
9.1. 7 h	741.3	— 1	—	megla s.	—
9.1. 14 h	740.6	5	0.8	obl. z.	—
9.1. 23 h	740.7	5.9	0.6	obl.	—
10.1. 7 h	740.5	6	0.6	obl. j. z.	—
10.1. 14 h	740.1	7.9	0.8	jasno j. z.	—

Proda se poceni dobro ohranjena, kompletna spalnica za eno osebo ter jedilna soba. — Rešljiva cesta 12, II. nadstropje, levo.

Zame-krasno stanovanje v I. okraju: nja se pritlikline, z lepim manjšim. Ponudbe pod „zamenjava“ na upravo „Slovenca“. 79

POZOR! Dospela je prvovrstna sveža nasoljena slanina po zelo ugodni ceni, katero razprodaja na drobno in debelo tvrdka Zorič & Planinšek, Ljubljana, Zaloška cesta 17.

Proda se troje perzijskih (ena nova in dve starinski), troje pirotskih preprog, medved kot preproga, velik kovčeg (Rohrplatten), turški stol, Adamič, Pred Skofijo št. 9. II. nadstropje.

Vodovodne cevi in plinske cevi v premeru 4/4 in 5/4 cale, oddaja mnogo pod dnevno ceno uvoznega tvrdka J. Razboršek, Smartno pri Litiji.

STORA, družba z o. z., ST. VID nad Ljubljano

tovarna za gardine, bonfams, pregrinjale za postelje, zavese za kavarne in hotele, iz tulje, ripsa, etamina, kongresa, platna itd.

KLAVIR

se proda pri Franc Sajovic, Medvode.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je naša ljubljena, srčno dobra soproga, oziroma stara mama, gospa

Marija Baebler roj. Štular

po dolgi mukopolni bolezni 9. t. m. preminula v Idriji, kjer se bo 11. januarja položila k večnemu počitku.

Kdor je ranjko poznal, poznal je tudi njeno blago srce.

Baltazar Baebler, soprog.

Baldi, Vilči, Poldi, Viktor in Milka, otroci.

Fanči, Fani, Lojzka in Ada, sinuhe.

Vnučki in vnučkinje.

Lepa namizna jabolka

se dobijo pri FRANC CERAR, razposiljanje sadja v Stobu pošta Domžale.

Razpisuje se služba organista

v Starem trgu pri Ložu. Prosto stanovanje in plača po dogovoru. Zahteva se zadružna izobrazba. Dobrodošel bi bil knjigovez ali kaj podobnega. Nastop takoj. Župni urad Stari trg pri Ložu.

Strojnika

veščega pri motorju na sesalni plin, parnem stroju, elektriki in milnu ter zganje-kuhi, išče ravnateljstvo nadbiskupskih posestev v Zagrebu, Viaska ulica 76. Reflektantje naj se obrnejo na ta naslov in naj označijo zahtevo plače ter predložijo opis svojega dosedanjega službovanja.

Proda se

jedilna soba, popolnoma nova, po zelo ugodni ceni. — Ogleda se lahko pri FRANC ŠEBER, Ljubljana, Rožna ulica št. 3.

Dražbeni oklic.

V sredo 19. januarja 1921 ob 10. uri dopoldne se bo v mežnarji v Nevljah pri Kamniku iz cerkvene gozdne parcele »Užbenek« v Olševku pri Nevljah potom javne dražbe prodala večja množina

stoječega lesa

in sicer približno 70 m³ smrek, jelk in borovcev, 17 m³ hrastov in 100 m³ bukev (za drva).

Vabijo se trgovci, ki naj si do omenjenega dne blagovoljno ogledati imenovano gozdno parcelo.

Cerkveno predstojništvo Nevlje pri Kamniku, dne 5. januarja 1921.

Karbidne gorilce

na debelo in drobno priporoča po tovarniški ceni

A. Suchý, Kranj.

— Zastopniki se iščejo. —

Moderne oprave za kopalnice

kloseti iz fayance, umivalniki, kopalne peči, emailir. kopalne kadl.

Točna dobava z izvoznim dovoljenjem. Velika zaloga

Leop. Blau & Co. dr. z o. z.

Wien II. Aspernbrückeng. 5.

Izvoz na vse strani: Interurb. tel. 43351.

Cevlji

na debelo in drobno, vse vrste moški, ženski, otroški, kakor tudi najfinjši vseh vrst po najnižjih dnevnih cenah se dobe pri znani tvrdki Aleksander Oblat, Ljubljana, Sv. Petra cesta 28. Pošilja se po povzetju po vsem kraljestvu.

Korektorja-stavca

stavce

strojnika

litografa

kamenotiskarja

le prvovrstne moči

sprejme

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

V LJUBLJANI.

Zakupodaja na Mirju.

Due 18. in 19. januarja 1921 ob 9. uri dopoldne oddajala bode uprava Komend križniškega reda pri Veliki Nedelji svoj svet na licu mesta na Mirju v Ljubljani na 4 leta.

Prostovoljci, invalidi, vdove in sirote padlih vojakov imajo prednost.

Dotični agrarni odbor se prosi, da sodeluje.

Uprava Komend križniškega reda pri Veliki Nedelji

dne 4. januarja 1921.

TVORNICI KEKSOV, PREPEČENCEV, OBLATOV IN VEFELJNOV

V. BIZJAK IN DRUG

priporoča svoje fine izdelke.

ROGASKA SLATINA

Z ročnim tiskalnim strojem »EFKA« je lahko

vsak lastni tiskar

Glavna razpečevalnica za Avstrijo in SHS:

»ALPINA«, Graz, Sporgasse 11.

Kapitala zmožne trdke kot podzastopstva za SHS se iščejo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah ter ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavica z rezervnimi zakladi okrog

95,000.000 kron.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun protu ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovcljuje

vsakovrstne kredite.